

FOR VISUAL HISTORY
AND EDUCATION

Archiv vizuální historie Institutu USC Shoah Foundation a možnosti jeho využití

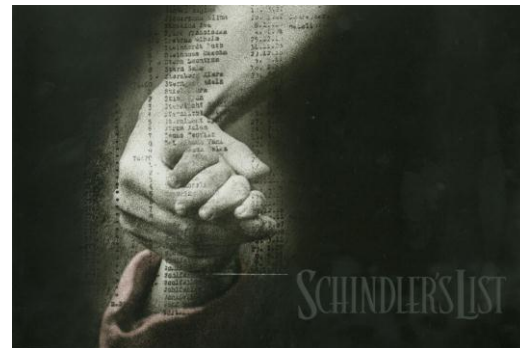

INFORUM 2011: 17. konference o profesionálních informačních zdrojích
Praha, 25. května 2011

Mgr. Jakub Mlynář (CVH Malach, MFF UK) - mlynar@knih.mff.cuni.cz

Co je **Institut USC Shoah Foundation?**

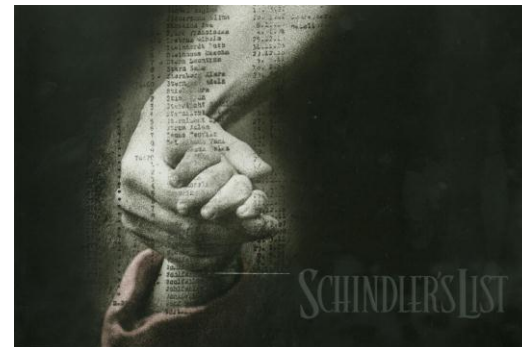
1994:

Hlavním úkolem organizace, která se v té době jmenovala **Survivors of the Shoah Visual History Foundation**, bylo sesbírat co nejvíce vzpomínek od co největšího počtu pamětníků holocaustu.

Co je **Institut USC Shoah Foundation?**

1994:

Hlavním úkolem organizace, která se v té době jmenovala **Survivors of the Shoah Visual History Foundation**, bylo sesbírat co nejvíce vzpomínek od co největšího počtu pamětníků holocaustu.

Natáčení rozhovorů probíhalo nejprve jen v USA, časem rozšířeno i do dalších částí světa, kde bylo možno najít přeživší a svědky holocaustu.

Celkem se na natáčení podílelo **2 300** moderátorů a **1 000** kameramanů (v ČR 38 + 6).

STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA ARCHIVU VIZUÁLNÍ HISTORIE

- ▶ archiv Institutu USC Shoah Foundation dnes obsahuje bezmála **52 000 videosvědectví** natočených v **56 zemích světa ve 32 jazycích**
=> největší archiv svého druhu na světě
- ▶ archiv o celkové velikosti **135 terabytů** obsahuje na **105 000 hodin** videomateriálu
- ▶ většina tohoto materiálu je dnes plně indexována
- ▶ v přístupových místech je tak v této multimediální databázi možno vyhledávat libovolné informace

CO OBSAHUJE ROZHOVOR Z ARCHIVU USC SFI?

- život pamětníka v rodné zemi před válkou (dětství, rodinné zázemí atd.)
- největší část rozhovoru zpravidla věnována období 2. světové války
- poválečný život až do doby, kdy bylo interview pořízeno (polovina 90. let)

→ rozhovory v archivu **pokrývají značnou část dějin 20. století v celosvětovém kontextu**, nevěnují se výhradně období 2. sv. války

- v závěru rozhovoru přeživší předkládají a komentují historické materiály (fotografie, dokumenty a další předměty)
- hovořící pamětník také může před kamerou představit své rodinné příslušníky či přátele
- v některých rozhovorech přeživší prezentují autorskou literární nebo hudební tvorbu, případně i svá vlastní umělecká díla; některé rozhovory jsou částečně natočeny přímo na místech, o nichž pamětník hovoří

SLOŽENÍ ARCHIVU VIZUÁLNÍ HISTORIE A JEHO STRUKTURA

<i>Kategorie podle zkušenosti</i>	<i>Počet rozhovorů</i>
Židé	48893
Zachránci a poskytovatelé pomoci	1132
Romové a Sintové	407
Svědci osvobození nacistických táborů	362
Političtí vězni	261
Svědkové Jehovovi	83
Účastníci soudů s válečnými zločinci	62
Přeživší a svědci programů eugeniky	13
Homosexuálové	6

CELKEM: 51 219 rozhovorů

V ČR bylo pořizeno **566** rozhovorů, na Slovensku **656** rozhovorů, z nichž naprostá většina je dnes již digitalizována a dostupná z přístupových míst.

Z pamětníků, jejichž výpovědi se nacházejí v archivu Institutu USC Shoah Foundation, jich **4 613** uvedlo jako svou rodnou zemi Československo.

Obecný dotaz „czech“ navrací na **12 500** výsledků.

STRUKTURA ČESKOJAZYČNÉ ČÁSTI ARCHIVU VIZUÁLNÍ HISTORIE

Židé	540
Záchranáři a poskytovatelé pomoci	6
Romové a Sintové	3
Političtí vězňové	7
Svědci osvobození nacistických táborů	1
Účastníci soudů s válečnými zločinci	1

CELKEM: **558** rozhovorů

INDEXACE NAHRÁVEK A PROJEKT „MALACH“

- **přelom tisíciletí** - rozsáhlou sbírku historického materiálu v archivu nadace bylo třeba zpracovat, aby jej bylo možno efektivně prohledávat a dále využívat

- pro vyhledávání v databázi byl vytvořen propracovaný **index klíčových slov**, která byla ručně přiřazována ke specifickým úsekům výpovědí (délka segmentu se ustálila na 1 minutě)

- samotný **proces manuální indexace** i tezaurus k tomu určený několikrát prošel změnami (postupné zjednodušování tezauru apod.)

INDEXACE NAHRÁVEK A PROJEKT „MALACH“

- v téže době začala být data z archivu využívána nezávisle na probíhající indexaci i pro samostatný vědecký projekt **MALACH** (*M*ultilingual *A*ccess to *L*arge Spoken *ArCH*ives, 2002–2006)

- **hlavní cíle projektu:** (1) automatické rozpoznávání řeči –

co možná nejpřesnější doslovný
přepis výpovědí

(2) tvorba a strojový překlad tezauru,
automatizované přiřazování metadat

(3) podpora účinné profesionální
katalogizace

(4) podpora pro vyhledávání a další
výzkum v rámci archivu

ZPŘÍSTUPNĚNÍ NAHRÁVEK ON-LINE V ARCHIVU VIZUÁLNÍ HISTORIE

- po ukončení indexace většiny svědectví byly digitalizované rozhovory uveřejněny na internetu v rámci Archivu vizuální historie (**VHA** – Visual History Archive)
- licencovaný on-line archiv dostupný z přístupových bodů (celkem **24** institucí, z toho **3** v Evropě):

2006:

Někdejší *Survivors of the Shoah Foundation* se stala součástí Dana & David Dornsife College of Letters, Arts & Sciences na **Univerzitě Jižní Kalifornie (USC)** a přijala nové jméno:

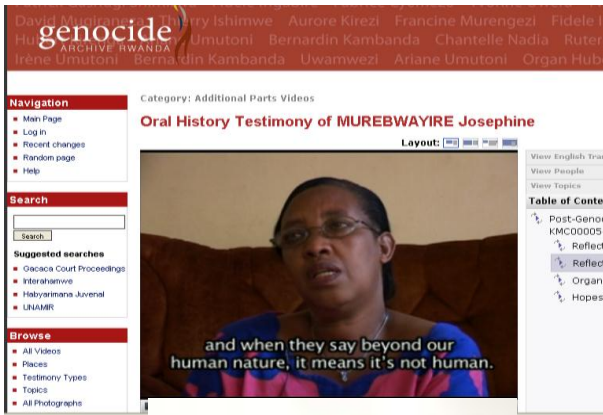
USC Shoah Foundation Institute for Visual History and Education

Tato změna názvu odráží rozšířené poslání Institutu: **překonávat předsudky, netoleranci a fanatismus – stejně tak jako utrpení, které způsobují – prostřednictvím vzdělávacího využití svědectví z archivu Institutu.**

Vzdělávací využití materiálu z archivu se samozřejmě nemusí týkat výhradně holocaustu, druhé světové války, či Židů a jejich historie.

USC SHOAH FOUNDATION INSTITUTE A JEHO DALŠÍ AKTIVITY V SOUČASNOSTI

- ačkoli natáčení rozhovorů s pamětníky holocaustu skončilo v roce 1999, USC SFI pokračuje v archivování svědectví lidí, kteří byli postiženi podobnými událostmi:

- výpovědi přeživších genocidy Tutsiů, která proběhla **ve Rwandě roku 1994**, jsou již dostupné na webové stránce www.genocidearchiverwanda.org.rw

- součástí archivu se brzy stane sbírka téměř 400 rozhovorů s pamětníky **genocidy Arménů** (1915), které od 60. let 20. století natáčel dr. J. Michael Hagopian

USC SHOAH FOUNDATION INSTITUTE A JEHO DALŠÍ AKTIVITY V SOUČASNOSTI

V rámci snah zpřístupnit svůj archiv pro vzdělávací účely ve všech zemích, kde byla interview natáčena, buduje Institut mezinárodní síť vztahů s partnerskými organizacemi, které by mohly napomoci vytváření adekvátních vzdělávacích programů pro místní podmínky.

PAMÁTNÍK TEREZÍN

národní kulturní památka

Hotové vzdělávací materiály vytvořené na základě archivního materiálu jsou ke stažení na webových stránkách Institutu USC Shoah Foundation:

● <http://college.usc.edu/vhi/czech/>

University of Southern California

USC | DANA and DAVID
DORNSIFE COLLEGE
of LETTERS, ARTS and SCIENCES

Search USC College **GO**

Search The Institute **GO**

[Access](#) |
 [Scholarship & Research](#) |
 [Teacher Education](#) |
 [Witnesses for Humanity](#) |
 [Preservation](#) |
 [About Us](#) |
 [Support Us](#)

Materiály a informace o svědectvích v češtině

Share this page: [Email](#) | [Print](#) | [Facebook](#) | [Delicious](#) | [Tweet](#)

Materiály v češtině

Dalším materiálem v češtině, který je plně dostupný na internetu, je soubor metodických modelů pro výuku na ZŠ a SŠ vytvořený ve spolupráci s **Památníkem Terezín**. Pod názvem **Ghetto Terezín, holokaust a dnešek** najdete celkem dvanáct modelových hodin.

"Když rasismus je zákon", modelová hodina pro učitele

Hodina kromě jiného na konkrétním případě tzv. Norimberských zákonů ukazuje, jak se rasistický předsudek může stát součástí právního řádu totalitního státu a následně postihnout široké vrstvy obyvatelstva.

Informace o Institutu USC Shoah Foundation

V roce 1994, inspirován vlastními zkušenostmi z natáčení filmu Schindlerův seznam, založil Steven Spielberg nadaci Survivors of the Shoah, aby sbírala svědectví přeživších Holokaustu a dalších pamětníků. Nadace natáčela židovské pamětníky, ale také homosexuály, svědky Jehovovy, osvoboditele a svědky osvobození, politické vězně, zachránce, Romské pamětníky, přeživší programu eugeniky, a účastníky soudů s válečnými zločinci. V průběhu několika let Nadace shromáždila v 56 zemích světa téměř 52 000 videoosvědčení ve 32 jazycích; dnes je to jeden z největších podobných digitálních videoarchívů na světě.

V roce 2006 se tato Nadace stala součástí Dana and David Dornsife College of Letters, Arts and Sciences na Univerzitě Jižní Kalifornie (USC) a přijala nové jméno: USC Shoah Foundation Institute for Visual History and Education. Tato změna názvu odráží rozšířenou misi Institutu: překonávat předsudky, netoleranci a fanatismus – stejně tak jako utrpení, které způsobují – prostřednictvím vzdělávacího využití svědectví z archivu Institutu. Institut spolupracuje s partnery po celém světě, a poskytuje nejen veřejný přístup k archivu interview, ale i studijní stipendia v mnohých oblastech bádání. Institut a jeho partnerské organizace také využívají archiv k tvorbě vzdělávacích produktů a programů, které mohou být využívány v mnoha zemích a v různých jazycích. Institut tak slouží pedagogům, studentům, a badatelům z celého světa. Již brzy navíc začne natáčení a archivace svědectví lidí, kteří přežili i jiné genocidy.

Abychom pomohli pedagogům a studentům v České republice, dal Institut USC Shoah Foundation několik

Přístupová místa k archivu:
Česká republika

Výsledky:

- Charles University in Prague
- Horská synagoga Hartmanice
- Terezín Memorial (Památník Terezín)

Vysvětlivky barevného označení:

- plný přístup
- částečný přístup

Aktuality a události

First Anniversary Conference of the Malach Center for Visual History at Charles University, Prague, Czech Republic
24.1.2011

Fotogalerie

First Anniversary of the Malach Center for Visual History in Prague

DALŠÍ VZDĚLÁVACÍ VYUŽITÍ ARCHIVU VIZUÁLNÍ HISTORIE

- jeden z nejefektivnějších způsobů vzdělávacího využití svědectví představuje také **samostatná práce** s Archivem vizuální historie **v reálném čase:**

- ▶ rozvíjí myšlení v souvislostech a kritický přístup k pramenům a informačním zdrojům
- ▶ interaktivní formou doplňuje povědomí o konkrétních historických událostech
- ▶ slouží také k pochopení průběhu různých společenských, psychických a dějinných procesů (psychické reakce na stres a traumatické události, propaganda, sociální vyloučení atd.)

- pedagogům a žákům je i pro tyto účely od počátku roku 2010 zpřístupněno **Centrum vizuální historie Malach při MFF UK**

- CVH Malach je otevřeno také dalším zájemcům z řad VŠ studentů, badatelů i nejširší veřejnosti

Centrum vizuální historie Malach je v současné době jedním ze tří evropských přístupových míst k Archivu vizuální historie Institutu USC Shoah Foundation.

Jedná se o detašované pracoviště **Ústavu formální a aplikované lingvistiky** Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

V testovacím provozu funguje CVH Malach od září 2009, oficiální otevření proběhlo dne **29. ledna 2010.**

CENTRUM VIZUÁLNÍ HISTORIE MALACH MATEMATICKO-FYZIKÁLNÍ FAKULTY UK

www.malach-centrum.cz

Centrum vizuální historie Malach

Institute of Formal and Applied Linguistics
Faculty of Mathematics and Physics, Charles University, Prague, Czech Republic

Úvodní stránka

Co je CVH Malach?

Program akcí

Mediální ohlasy

O Institutu USC
Shoah Foundation

Co mohu v archivu
najít?

Skupiny podle
zkušenosti

Jazyky

Státy

Často kladené
dotazy

Kontakty

Fotogalerie

Pro studenty a
badatele

Pro školy a
pedagogy

Osvobození Terezína

Aktuality

26. dubna 2011

V sekci „[Fotogalerie](#)“ si můžete prohlédnout několik vybraných fotografií ze semináře pro učitele, který v CVH Malach proběhl 19. dubna.

21. dubna 2011

Aktuální číslo informačního čtvrtletníku [Nadačního fondu obětem holocaustu](#) (1/2011) najdete ke stažení [zde ve formátu PDF](#).

19. dubna 2011

Již po šesté se letos bude konat připomínková akce u příležitosti svátku **Jom ha-šoa** (Den vzpomínání na oběti holocaustu). **V pondělí 2. května** proběhne na pražském Náměstí Míru **od 14 do 17 hodin** veřejné čtení jmen obětí holocaustu. Pořadatelé chtějí touto formou upozornit také na přetrvávající projevy netolerance a rasové nesnášenlivosti v naší společnosti.

Pořadatelé akce jsou Institut Tereziánské iniciativy a Nadační fond obětem holocaustu, záštitu převzal pan Václav Havel. Součástí setkání bude prezentace prací žáků a studentů českých škol, kteří se zapojili do vzdělávacích projektů pořadatelů organizací, a ukázky publikací z jejich produkce.

Více informací najdete na oficiální pozvánce na akci či na webu holocaust.cz.

Visual History Archive

-

Archiv vizuální historie

JAK LZE V ARCHIVU VYHLEDÁVAT?

- uživatel může v archivu najít konkrétní svědectví podle svého zájmu pomocí **čtyř základních způsobů vyhledávání:**

(1) QUICK SEARCH – RYCHLÉ VYHLEDÁVÁNÍ

(2) PEOPLE SEARCH – VYHLEDÁVÁNÍ OSOB

(3) BIOGRAPHICAL SEARCH – ŽIVOTOPISNÉ VYHLEDÁVÁNÍ

(4) KEYWORDS SEARCH – VYHLEDÁVÁNÍ DLE KLÍČOVÝCH SLOV

QUICK SEARCH RYCHLÉ VYHLEDÁVÁNÍ

Q U I C K S E A R C H
S E A R C H R E S U L T S

[Ukázkové video](#)

Display results

Sort by

 Results/Page

      of 418

 [Find Interviewee](#)

Name: [Shlomo 'ar'ar](#)
Experience: Jewish Survivor
Brno (Czechoslovakia)

Language: Hebrew
Video: Viewable within 48 hours

Name: [Peter 'erben](#)
Experience: Jewish Survivor
 Keyword:
Brno (Czechoslovakia) [10](#) [14](#)

Language: Hebrew
Video: Viewable within 48 hours

Name: [Jan Adam](#)
Experience: Jewish Survivor
 Brno (Czechoslovakia)

Language: English
Video: Viewable within 48 hours

Name: [Edith Adler](#)
Experience: Jewish Survivor
 Brno (Czechoslovakia)

Brno (Czechoslovakia)

Coordinates: 49°12' N 16°38' E
1937 Province: Moravia and Silesia (provincial capital)
Jewish population in 1930: 10,866
1900-1918: Austria-Hungary
1918-1939: Czechoslovakia
1939-1945: Annexed to Germany
1945-1992: Czechoslovakia
1993- : Czech Republic

Name: [Victor Adler](#)
Experience: Jewish Survivor
 Brno (Czechoslovakia)

save to project

back

next

PEOPLE SEARCH VYHLEDÁVÁNÍ OSOB

[Ukázkové video](#)

The PEOPLE SEARCH enables you to search by first and/or last name of interviewees, including maiden names, nicknames, and any other aliases, if given. People Search also searches on names of other people who were provided by the interviewee during the interview process.

Enter the Name and click **Search**.

First Name:

Last Name:

Search

starts with

exact match

contains

Interviewee Only

Male

Female

Search Results

Selected People

1 - 26

Name Found

☐ Name Found	Relationship	Interviewee
☐ Mengele	SS/SD personnel	Marie Edelsborough
☐ Mengele	SS/SD personnel	Helen Rappaport
☐ Mengele	camp personnel	Alice Friedman
☐ Mengele	camp personnel	Martha Klein
☐ Mengele	German camp personnel	Aleksandr Erofimov
☐ Mengele	female camp personnel	MARIA Davidovics
☐ Mengele	camp personnel	Hanna Greenfeld
☐ Mengele	German camp personnel	Hadasa Shapiro
☐ Mengele	German camp personnel	Maria-Wanda Gadomska
☐ Mengele	perpetrators	Helenka Wilt
☐ Mengele	perpetrators	Bronislavah Perlgrits
☐ Mengele	perpetrators	Jerzy Hronowski
☐ Mengele	perpetrators	Jerzy Hronowski (Part Two)
☐ Mengele*	German camp personnel	Karolina Frenkiel

back

reset

next

BIOGRAPHICAL SEARCH ŽIVOTOPISNÉ VYHLEDÁVÁNÍ

B I O G R A P H I C A L   S E A R C H
J E W I S H   S U R V I V O R S

[Ukázkové video](#)

City of Birth

Search by Name

Search by Country

Selected Cities

Enter the City Name below and click **search**; then select a city or cities and click **next**. To view a list of the cities selected, click on the Selected Cities tab above.

- start with
- exact match
- contains

1 Cities Found

Brno (Czechoslovakia)

KEYWORDS SEARCH VYHLEDÁVÁNÍ DLE KLÍČOVÝCH SLOV

Ukázkové video

Filter

Language

Slovak

Gender

ALL

Experience Group

ALL

Projects

SELECT ONE

Search Results

Testimonies: 1

Segments: 1

new search

To browse for keywords, click on **+** next to a subject in **bold red**; e.g. **"cultural and social life"**. After you select your keyword(s), click **next** to conduct your search.

Search for Keywords

- start with
 exact match
 contains

Keyword Choices:

- Jewish learning (NS)
- Jewish religious instruction (UF)
- Jewish schooling (NS)
- Jewish teaching (NT)
- rabbinical training (NT)
- camp Jewish education**
- camp Jewish religious instruction (UF)
- camp Jewish schooling (NS)
- concentration camp Jewish education (NT)
- education in the camps, Jewish (UF)
- Jewish education in concentration camps
- Jewish education in the camps (UF)
- Jewish learning in the camps (NS)
- Jewish religious instruction in the camps (UF)
- + ghetto Jewish education**
- + Jewish schools**
- + refugee camp Jewish education**
- + Jewish identity**

Keyword & Definition:

camp Jewish education
education in the camps, Jewish (UF) (used in 53 testimonies)
 Any organized instruction and study process by which an individual acquires knowledge pertaining to Judaism or Jewish life and culture while in a camp. This includes instruction in religious traditions, religious texts, Hebrew, Yiddish, Jewish History, political ideologies, and religious

Selected Keywords: 1

camp Jewish education

>> Add >>

<< Remove <<

Search Type:

OR AND

Segment Range:

Entire testimony

back

reset

next

ZÁVĚREČNÉ POZNÁMKY

- některé dílčí nedostatky on-line Archivu vizuální historie:

a) technické

- absence fulltextového vyhledávání v doslovných textových prepisech rozhovorů
- chybějící jazykové varianty tezauru (implementován jen anglický)
- další funkce, které dosud nejsou do softwarového rozhraní začleněny především z důvodů technologických omezení (jejich automatizované vytvoření na dostatečné úrovni zatím není možné)

b) ostatní

- zachyceny jsou pouze příběhy lidí, kteří holocaust přežili, a to obvykle výjimečným řízením osudu, souhrou šťastných okolností a náhod => většinová zkušenost obětí zůstává neznámá

ZÁVĚREČNÉ POZNÁMKY

- i přes uvedené nedostatky a omezení však lze konstatovat, že Archiv vizuální historie USC SFI má neobyčejný potenciál pro badatelskou a vzdělávací činnost nejen v rámci dějin 20. století, výchovy k toleranci, studia holocaustu či židovské kultury a dějin, ale i pro bádání v oblasti psychologie, politologie, sociologie, lingvistiky a řady dalších oborů

Kontakt na autora příspěvku:

Jakub Mlynář

CVH Malach, Matematicko-fyzikální fakulta UK
Malostranské náměstí 25, Praha 1

mlynar@knih.mff.cuni.cz

www.malach-centrum.cz